

ĐỀ THI HỌC KÌ 1 – ĐỀ 5**MÔN: NGỮ VĂN - LỚP 12****Thời gian làm bài: 90 phút****BIÊN SOẠN: BAN CHUYÊN MÔN LOIGIAIHAY.COM****I. Đọc hiểu (3.0 điểm):****Đọc đoạn trích sau và trả lời các câu hỏi bên dưới:**

Ngày 4/12/2017, Phó thủ tướng Vương Đình Huệ cùng đoàn đại biểu Quốc hội tỉnh Hà Tĩnh tiếp xúc cử tri huyện Đức Thọ. Một vấn đề được cử tri quan tâm là đề xuất cải tiến chữ viết của PGS.TS Bùi Hiền gây xôn xao dư luận thời gian qua.

Ông Võ Công Hàm, Bí thư Huyện ủy Đức Thọ bày tỏ, đa số cử tri không đồng tình với đề xuất này vì không cần thiết, gây lãng phí, tốn kém cho xã hội.

Phó thủ tướng Vương Đình Huệ cho biết, Chính phủ, Bộ Giáo dục và Đào tạo không có chủ trương đổi mới chữ viết tiếng Việt. Chính phủ tôn trọng tự do ngôn luận, sự khác biệt và sáng tạo của mỗi cá nhân. “Mọi người nên có cái nhìn công bằng, cần có cách ứng xử với những đề xuất, sáng tạo có ích cho cộng đồng”, ông Huệ nói.

Trước đó tại hội thảo về ngôn ngữ vào tháng 7 ở Quy Nhơn (Bình Định), PGS.TS Ngữ văn Bùi Hiền (nguyên Hiệu phó Đại học sư phạm Ngoại ngữ Hà Nội) công bố công trình cải tiến chữ quốc ngữ chưa hoàn thiện. So với bảng hiện hành, bảng mới do PGS Hiền đề xuất bổ sung 4 chữ cái La tinh F, J, W, Z và bỏ chữ Đ trong bảng chữ cái tiếng Việt hiện hành. Giá trị âm vị của 11 chữ cái hiện có cũng được thay đổi.

Cụ thể, C sẽ được thay cho Ch, Tr; D = Đ, G = G, F = Ph; K = C, Q, K; Q = Ng, Ngh; R = R; S = S; X = Kh; W = Th; Z = D, Gi, R. Ông đồng thời tạo thêm một chữ cái mới cho âm vị “nhờ” (nh). Như vậy, từ Giáo dục sẽ được viết mới thành Záo zục, tiếng Việt thành tiếq Việt...

Đề xuất này đã nhận được nhiều ý kiến trái chiều. Bộ Giáo dục và Đào tạo khẳng định không dự kiến cải tiến chữ viết trong giai đoạn này.

(Theo báo Vnexpress.net ngày 4/12/2017)

1. Xác định phong cách ngôn ngữ của văn bản?
2. Xác định nội dung chính của văn bản?
3. Tại sao công trình cải tiến chữ viết của PGS.TS Bùi Hiền lại có nhiều ý kiến phản đối?
4. Anh (Chị) có đồng tình với đề xuất cải tiến chữ viết tiếng Việt của PGS.TS Bùi Hiền không? Vì sao? (Trình bày khoảng 7 – 10 dòng).

II. Làm văn (7.0 điểm)

Cảm nhận của anh (chị) về hình tượng sông Đà hung bạo trong đoạn trích *Người lái đò sông Đà*. Từ đó, chỉ ra sự độc đáo trong quan niệm về cái đẹp của nhà văn Nguyễn Tuân?

Đáp án đề 5

I. Đọc hiểu

Câu 1:

- Phong cách ngôn ngữ báo chí.

Câu 2:

- Nội dung: Nội dung công trình cải tiến chữ quốc ngữ của PGS Bùi Hiền và những ý kiến xung quanh.

Câu 3:

- Công trình cải tiến chữ viết của PGS.TS Bùi Hiền lại có nhiều ý kiến phản đối vì không cần thiết, gây lãng phí, tốn kém cho xã hội.

Câu 4:

- Anh/chị có thể đồng tình hoặc không đồng tình. Lý giải phù hợp. Viết thành 1 đoạn văn từ 7 – 10 dòng.

II. Làm văn

1. Giới thiệu tác giả, tác phẩm

- Nguyễn Tuân là cây bút xuất sắc của văn học Việt Nam hiện đại, ông là một nghệ sĩ chân chính suốt đời đi tìm cái đẹp. Ông góp phần không nhỏ “thúc đẩy thể tùy bút, bút kí văn học đạt tới trình độ nghệ thuật cao; làm phong phú thêm ngôn ngữ văn học dân tộc; đem đến cho nền văn xuôi hiện đại một phong cách tài hoa và độc đáo”.

- *Người lái đò sông Đà* là bài tùy bút được in trong tập *Sông Đà* (1960) của Nguyễn Tuân – thành quả nghệ thuật đẹp đẽ mà Nguyễn Tuân đã thu hoạch được trong chuyến đi gian khổ và hào hứng tới miền Tây Bắc rộng lớn, xa xôi.

2. Phân tích

2.1 Hình tượng hung bạo của con sông Đà

a) Sự hung bạo thể hiện ở cảnh đá bờ sông dựng vách thành:

- Hình ảnh “mặt sông chỗ ấy chỉ lúc đúng ngọ mới có mặt trời” đã gợi ra được độ cao và diễn tả được cái lạnh lẽo, âm u của khúc sông.
- Hình ảnh so sánh “vách đá thành chẹt lòng Sông Đà như một cái yết hầu” đã diễn tả sự nhỏ hẹp của dòng chảy gợi ra lưu tốc rất lớn nhất là vào mùa nước lũ với bao nhiêu nguy hiểm rình rập.
- Bằng liên tưởng độc đáo, Nguyễn Tuân đã tiếp tục khắc sâu ấn tượng về độ cao của những vách đá, sự lạnh lẽo, u tối của đoạn sông và sự nhỏ hẹp của dòng chảy “ngồi trong khoang đò qua quãng ấy, đang mùa hè mà cũng thấy lạnh, cảm thấy mình như đứng ở hè một cái ngõ mà ngóng vọng lên một khung cửa sổ nào trên cái tầng nhà thứ mấy nào vừa tắt phụt đèn điện”.

b) Sự hung bạo thể hiện ở ghềnh đá “quãng mặt ghềnh Hát Loóng”

- Nhân hóa con sông như một kẻ chuyên đi đòi nợ thuê: dữ dằn, gắt gao, tàn bạo.
- Điệp từ, điệp ngữ, điệp cấu trúc (nước xô đá, đá xô sóng, sóng xô gió) được hỗ trợ bởi những thanh trắc liên tiếp đã tạo nên âm hưởng dữ dội, nhịp điệu khẩn trương, dồn dập như vừa xô đẩy, vừa hợp sức của sóng, gió và đá khiến cho cả ghềnh sông như sôi lên, cuộn chảy dữ dằn, tạo nên một mối đe dọa thực sự đối với bất kì người lái đò nào “quãng này mà khinh suất tay lái thì cũng dễ lật ngửa bụng thuyền ra”.

c) Sự hung bạo thể hiện ở những “cái hút nước” chết người:

- Sự khủng khiếp, hung dữ:
 - + Được tái hiện từ các góc nhìn khác nhau: từ trên nhìn xuống mặt nước sông “giống như cái giếng bê tông thả xuống sông để chuẩn bị làm móng cầu”; từ dưới lòng sông nhìn ngược lên “thành giếng xây toàn bằng nước sông xanh ve một áng thủy tinh khối đúc dày, khối pha lê xanh như sắp vỡ tan ụp vào...”
 - + Được cảm nhận từ các vị thế trải nghiệm khác nhau:

> Vị thế của người quay phim “ngồi vào một cái thuyền thúng tròn vành rồi cho cả thuyền cả mình cả máy quay xuống đáy cái hút sông Đà...”

> Vị thế của người xem phim “thấy mình đang lấy gân ngồi giữ chặt ghé như ghì lấy mép một chiếc lá rừng bị vút vào một cái cốc pha lê nước không lồ vừa rút lên cái gậy đánh phèn...”

+ Được cảm nhận bằng các giác quan khác nhau: thị giác là những hình ảnh liên tưởng độc đáo và mới lạ; thính giác: lúc thì “nước ở đây thờ và kêu như cửa cống cái bị sặc”, lúc thì “nước ặc ặc lên như vừa rót dầu sôi vào”

- Giải pháp: “Không thuyền nào dám men gần những cái hút nước ấy, thuyền nào qua cũng chèo nhanh để lướt quãng sông, y như là ô tô sang số ần ga cho nhanh để vút qua một quãng đường mượn cạp ra ngoài bờ vực. Chèo nhanh và tay lái cho vững mà phóng qua cái giếng sâu...”

→ Đó chính là sự minh chứng rõ nhất cho mức độ nguy hiểm tột cùng của những cái hút nước.

- Hậu quả khủng khiếp mà những cái hút nước gây ra:

+ “Nhiều bè gỗ rừng đi nghênh ngang vô ý là những cái giếng hút ấy nó lôi tuột xuống”

+ “Có những thuyền đã bị cái hút nó hút xuống, thuyền trồng ngay cây chuối ngược rồi vụt biến đi, bị dìm và bị đi ngằm dưới lòng sông đến mươi phút sau mới thấy tan xác ở khuỷnh sông dưới”

d) Sự hung bạo thể hiện ở chiến trường sông Đà

* Dấu hiệu đầu tiên là âm thanh tiếng nước thác: Âm thanh phong phú: lúc thì "nghe như là oán trách gì", lúc như "van xin", khi thì "khiêu khích, giọng gằn mà chế nhạo", đặc biệt có lúc "rống lên" gầm thét những âm thanh cuồng nộ, ghê sợ để trấn áp con người.

* Các trùng vi thạch trận:

- *Trùng vi thạch trận thứ nhất:*

+ Đó là “cả một chân trời đá”, “mặt hòn đá nào trông cũng ngổ ngược, hòn nào cũng nhăn nhúm méo mó hơn cả cái mặt nước chỗ này”.

+ Đá ở con thác này biết bày binh bố trận như Binh pháp Tôn Tử, gồm năm cửa trận, trong đó “có bốn cửa tử một cửa sinh”, “cửa sinh nằm lập lò phía tả ngạn sông”.

+ Cửa sinh lại chia làm ba tuyến - tiền vệ, trung vệ, hậu vệ - đòi ăn chết con thuyền đơn độc.

+ Khi thạch trận bày xong, đá phối hợp với nước thác dữ dội và nham hiểm

- Trùng vi thạch trận thứ hai:

+ Khúc sông này càng tăng thêm nhiều cửa tử để đánh lừa con thuyền, và cũng chỉ có một cửa sinh. Cửa sinh ấy lại không kém phần nguy hiểm khi “thằng đá tướng đứng chiến ở cửa vào”

+ Phối hợp với đá là “dòng thác hùng beo đang hồng hộc té mạnh (lao nhanh) trên sông đá”

+ Cùng với đó là bốn năm bọn thủy quân cửa ải nước bên bờ xô ra, đòi “núu thuyền lòi vào tập đoàn cửa tử”.

- Trùng vi thạch trận thứ ba:

Ít cửa ra vào, “bên phải bên trái đều là luồng chết cả”, chỉ có một luồng sống lại “ở ngay giữa bọn đá hậu vệ của con thác”

2.2 Nghệ thuật

- Nghệ thuật: so sánh, nhân hóa, tưởng tượng độc đáo, vận dụng tri thức của nhiều lĩnh vực, xây dựng hình tượng thành công.

3. Kết luận

- Khái quát và mở rộng vấn đề.

Loigiaihay.com

Loigiaihay.com

Loigiaihay.com

Loigiai

Loigiaihay.com

Loigiaihay.com

Loigiaiha

Loigiaihay.com